

Данные об авторах

Труш Юлия Леонидовна,

к.э.н., доцент, Национального университета пищевых технологий

e-mail: yuliya699@ukr.net

Глушак Анастасия Романовна,

студентка Национального университета пищевых технологий

e-mail: glushak.anastasia@ukr.net

Data about authors

Julia Trush,

Ph.D., associate professor, National University of Food Technologies

e-mail: yuliya699@ukr.net

Anastasia Glushak,

student at the National University of Food Technology

e-mail: glushak.anastasia@ukr.net

УДК 338.47

DOI: 10.5281/zenodo.1689961

АЛЬ-ГАЗУ АЛІ

Використання «жорстких стандартів» для вимірювання і контролю експлуатаційних витрат

Предмет дослідження. Переважно при розгляді використання «жорстких» стандартів для вимірювання і контролю експлуатаційних витрат доцільно проаналізувати окремі аспекти взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії.

Однак питання взаємного руху товарних та фінансових потоків, що зокрема визначає рухомість матеріальних ресурсів або загалом сталість формування експлуатаційних витрат, може бути предметом розгляду й з погляду інших підсистем управління авіаційною компанією.

Метою написання статті: обґрунтувати та розкрити сутнісне розуміння рекомендацій щодо проведення узагальненого аналізу з оптимальності руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії.

Методологія проведення роботи. Для вирішення поставлених задач були використані: порівняльний та статистичний аналізи, метод логічного узагальнення; методи економіко-математичного моделювання; метод економіко-математичного аналізу.

Результати роботи. Визначено змістовність розгляду оптимізації руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії через узагальнення розгляду дієвості діяльності досліджуваної авіаційної компанії, що розкривається завдяки досягненню фінансової стійкості, сталості розвитку та конкурентоспроможності.

Висновки: Відповідно до етапів процедури з оцінки оптимальності руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії обчислюється ціла множина оцінок взаємозалежного руху складових товарних та фінансових потоків.

У разі проведення порівняльного аналізу діяльності різних авіаційних компаній, або діяльності авіаційної компанії на різних часових інтервалах для визначення оцінки оптимальності руху товарних та фінансових потоків доцільно розглянути впливи між одними й тими ж складовими досліджуваних потоків.

Ключові слова: рух товарних потоків, рух фінансових потоків, експлуатаційні витрати, підсистеми управління, логістичний підхід, системний підхід.

АЛЬ-ГАЗУ АЛІ

Использование «жестких стандартов» для измерения и контроля эксплуатационных расходов

Предмет исследования. Преимущественно при рассмотрении использования «жестких» стандартов для измерения и контроля эксплуатационных расходов целесообразно проанализировать отдельные аспекты взаимодействия товарных и финансовых потоков авиационной компании.

Однако вопрос взаимного движения товарных и финансовых потоков, в частности определяет подвижность материальных ресурсов или в целом постоянство формирования эксплуатационных

расходов, может быть предметом рассмотрения и с точки зрения других подсистем управления авиационной компанией.

Цель написания статьи: обосновать и раскрыть сущностное понимание рекомендаций относительно проведения обобщенного анализа оптимальности движения товарных и финансовых потоков авиационной компании.

Методология проведения работы. Для решения поставленных задач были использованы: сравнительный и статистический анализы, метод логического обобщения; методы экономико-математического моделирования; метод экономико-математического анализа.

Результаты работы. Определена последовательность рассмотрения оптимизации движения товарных и финансовых потоков авиационной компании через обобщение рассмотрения деятельности деятельности исследуемой авиационной компании, что раскрывается благодаря достижению финансовой устойчивости, устойчивости развития и конкурентоспособности.

Выводы: Согласно этапам процедуры оценки оптимальности движения товарных и финансовых потоков авиационной компании исчисляется целое множество оценок взаимозависимого движения составляющих товарных и финансовых потоков.

В случае проведения сравнительного анализа деятельности различных авиационных компаний, или деятельности авиационной компании на разных временных интервалах для определения оценки оптимальности движения товарных и финансовых потоков целесообразно рассмотреть влияния между одними и теми же составляющими исследуемых потоков.

Ключевые слова: движение товарных потоков, движение финансовых потоков, эксплуатационные расходы, подсистемы управления, логистический подход, системный подход.

AL-GAZU ALI

The use of «hard standards» for measuring and control operating costs

The subject of the study. Primarily, when considering the use of «strict» standards for measuring and controlling operating costs, it is advisable to analyze certain aspects of the interaction between the commodity and financial flows of an aviation company.

However, the issue of mutual movement of goods and financial flows, in particular, determines the mobility of material resources or, in General, the constancy of the formation of operating costs, may be the subject of consideration from the point of view of other management subsystems of the aviation company.

The purpose of article is to substantiate and reveal the essential understanding of the recommendations for a generalized analysis of the optimality of the movement of goods and financial flows of the aviation company.

Methodology of the work. To solve the problems were used: comparative and statistical analysis, the method of logical generalization; methods of economic and mathematical modeling; method of economic and mathematical analysis.

The result of the work. The sequence of consideration of optimization of movement of goods and financial flows of the aviation company through generalization of consideration of efficiency of activity of the studied aviation company that is revealed thanks to achievement of financial stability, stability of development and competitiveness is defined.

Conclusions: according to the stages of the procedure for assessing the optimality of the movement of goods and financial flows of the aviation company, a whole set of estimates of the interdependent movement of the components of commodity and financial flows is calculated.

In the case of a comparative analysis of the activities of different aviation companies, or the activities of the aviation company at different time intervals to determine the optimal assessment of the movement of goods and financial flows, it is advisable to consider the impact between the same components of the studied flows.

Key words: product movement, financial flows, operational costs, management subsystem, logistic approach, system approach.

Постановка проблеми. Можна визначити різноманітні підходи, які застосовуються для розгляду взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії. При цьому серед найбільш поширених з таких підходів, які розглядаються науковцями останнім часом є: потоковий, логістичний, синергетичний, системний та інформаційний.

Втім саме множинність можливого застосування означених підходів та їх доцільних комбінацій настановує на думку щодо визначення базового підходу з аналізу взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії, який не лише визначає можливість сполучення окремих підходів, а й дозволяє узагальнити їх розгляд як єдине ціле.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В цілому можна визначити різноманітні підходи, які застосовуються для розгляду взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії. При цьому, як показав аналіз літературних джерел, серед найбільш поширених з таких підходів, які розглядаються науковцями останнім часом є: потоковий, логістичний, синергетичний, системний та інформаційний.

Множинність можливого застосування підходів та їх доцільних комбінацій настановує на думку щодо визначення базового підходу з аналізу взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії, який не лише визначає можливість сполучення окремих підходів, а й дозволяє узагальнити їх розгляд як єдине ціле. Інакше кажучи варто,

Мета написання статті. Визначити ключовий підхід, який як надає змогу об'єднувати різні підходи для дослідження товарних і фінансових потоків, так й визначає множинність таких підходів для їх об'єднання.

Розробити рекомендації до встановлення ступеня збалансованості товарних та фінансових потоків авіаційної компанії. Це дозволить більш точно проаналізувати дієвість авіаційної компанії та оцінити рухомість її потоків, відповідно до сутнісного розкриття змістовності розгляду оптимізації руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії.

Виклад основного матеріалу. Сутність логістичного підходу при розгляді взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії полягає в одночасному аналізі поєданого руху потоків матеріальних та фінансових ресурсів авіаційної компанії. Це ґрунтується, перш за все, на визначенні авіаційної компанії як логістичної системи.

Отже, питання взаємного розгляду товарних та фінансових потоків при застосуванні логістичного підходу не обумовлює суперечностей, бо змістовність його застосування дозволяє проаналізувати взаємність впливів товарних та фінансових потоків як складових частин логістичної системи. Більш того врахування вартісних аспектів товарного потоку ще більш підкреслює важливість взаємного розгляду товарних та фінансових потоків авіаційної компанії. Водночас з цим враховуючі важливість доставки пасажирів і товарів в задане місце, в потрібній кількості, в заданий час, при заданому рівні витрат при логістичному підході слід знати змінність обсягів матеріальних та фінансових ресурсів авіаційної компанії. У свою чергу це вимагає аналізу таких ресурсів через поняття потоків, бо доставка пасажирів і вантажу здійснюється як у часі, так й просторі. Тож не випадково, що ключовими поняттями логістичної системи загалом, та логістичного підходу зокрема є матеріальний та фінансовий потік, а відтак і розгляд поточкових процесів [3].

Таким чином, саме спорідненість розгляду потоку як основи узагальнення досліджуваних підходів визначає щільну взаємність зокрема логістичного та поточкового підходу щодо розгляду руху матеріальних і фінансових ресурсів авіаційної компанії. При цьому можна також зробити висновок щодо неможливості розгляду логістичного підходу без врахування поточкового підходу до аналізу руху ресурсів авіаційної компанії, бо саме потік та аналіз потоків матеріальних і фінансових ресурсів складає основу логістики. До того ж саме поточковий підхід дозволяє дослідити рухомість матеріальних та фінансових ресурсів авіаційної компанії, бо визначає наскрізний рух змінності таких ресурсів. Тобто, саме з точки зору поточкового підходу, який узагальнює різнопланову рухомість ресурсів (змінність за обсягами, типами, формами, видами) та на підставі врахування такої ознаки послуги як його вартість можна беззаперечно пояснити взаємодію між товарними та фінансовими потоками авіаційної компанії. Також необхідно при цьому підкреслити, що поточковий підхід дозволяє розглядати матеріальні та товарні потоки авіаційної компанії в якості уособленої консолідуючої характеристика руху його різних ресурсів (тобто в тому числі й фінансових), яка визначає безперервність функціонування авіаційної компанії відповідно до встановлених цілей.

Таким чином, відповідно до наведеного вище можна констатувати, що основою визначення логістичного підходу є потоковий підхід. При цьому розглянуте відносно потокового підходу дозволяє узагальнити множинність рухомості різноманітних потоків авіаційної компанії з погляду розкриття взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії відповідно до рис. 1 (запропоновано автором). Отже авіаційні компанії можна розглядати як сукупність потоків різноманітних ресурсів (матеріальних, виробничих, фінансових) та послуг.

Детальний розгляд системного підходу також дозволяє визначити потоковий підхід як основу його застосування з погляду аналізу взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії. В основі такого висновку знаходяться наступні міркування. Перш за все, слід виходити з того, що системний підхід передбачає дослідження предмету у процесі його ідентифікації як складової частини цілого з визначенням властивостей як цілого, так й окремого у загальній системі [6]. Однак враховуючи, те що ми розглядаємо авіаційні компанії як сукупність рухомості та змінності її різних ресурсів (матеріальних, виробничих, фінансових), то можна говорити, що саме потоки таких ресурсів визначають як загальну

систему функціонування авіаційної компанії, так й зокрема взаємодію її окремих ресурсів.

Отже, розкриття змістовності взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії з погляду системного підходу полягає в узагальненні взаємодії відмічених потоків не лише між собою, а й з погляду сталості функціонування авіаційної компанії. Водночас з цим потоки ресурсів не лише надають інформацію для різних підсистем авіаційної компанії, а й визначають таку інформації внаслідок змінності матеріальних та фінансових ресурсів за обсягами, типами, формами або видами. Тож потоковий підхід у визначенні системного підходу можна розглядати в якості інструменту останнього.

Поряд з цим ми також приходимо до того, що для впровадження окремих підходів варто розглядати інформаційний підхід, сутність якого полягає у передачі інформації як між різними потоками ресурсів, так й чинників впливу на рухомість позначених потоків відповідно до центрів управління потоками ресурсів авіаційної компанії. Звідси варто стверджувати, що формування інформаційних потоків здійснюється під впливом потоків ресурсів, де значна кількість інформації є і узагальненням змінності у русі як товарних, так й фінансових потоків авіаційної компанії. Відтак

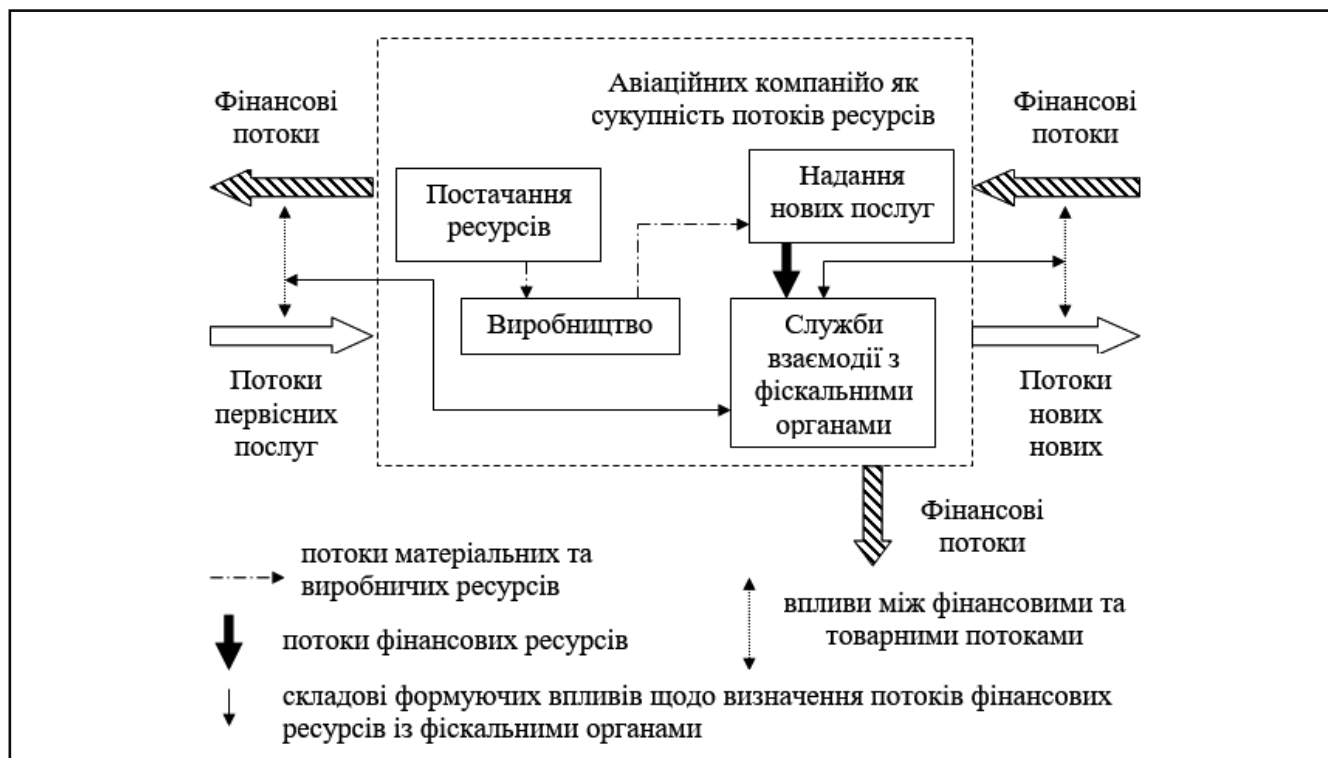

Рисунок 1. Авіаційна компанія як сукупність потоків ресурсів з погляду формування експлуатаційних витрат

приходимо до висновку, що основу інформаційного підходу складає потоковий підхід, сутність якого визначається в аналізі рухомості різноманітних ресурсів авіаційної компанії.

При цьому необхідно підкреслити, що непередбачена швидкоплинність змін у зовнішньому середовищі функціонування авіаційної компанії зумовлює за необхідним більш виважено ставитися до отриманої інформації. Це пов'язано як з процесами прискореної змінності у розвитку сучасної глобальної економіки, яка є по суті відкритою, так й відповідно зростанням складності при веденні господарської діяльності, що призводить до ризиків функціонування авіаційної компанії. Тож питання визначення та аналізу взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії і визначає в економічному аспекті сталість функціонування авіаційної компанії, доцільність застосування різноманітних підходів для проведення аналізу такої взаємодії. При цьому одним із напрямків розкриття аналізу взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії може бути застосування синергетичного підходу.

Загалом сутність синергетичного підходу щодо розгляду взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії полягає в обґрунтуванні такої взаємодії потоків авіаційної компанії, яка б дозволяла:

- досягти більшого ефекту з погляду загального функціонування авіаційної компанії, чим це можливо при наявно-існуючій взаємодії досліджуваних потоків,
- або яка б принаймні не погіршувала досягнутого ефекту функціонування авіаційної компанії у разі впливу на її діяльність негативних чинників з боку зовнішнього та внутрішнього середовища, в якому дана авіаційна компанія здійснює свою господарську діяльність.

Водночас з цим для досягнення результатів при узагальненні аналізу взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії на основі синергетичного підходу здійснюється перехід від функціонального до процесного розгляду діяльності авіаційної компанії, що передбачає оперувати вже категорією «потік», а не категорією «запас». До того ж аналізу вже підпадають не стільки конкретні операції авіаційної компанії, які зумовлюють рухомість різних ресурсів, скільки взаємовідносини, які визначають сталість рухомості відмічених ресурсів авіаційної компанії. Виходячи з цього, зміс-

товність синергетичного підходу для визначення взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії полягає у формуванні впливів, які б змінювали (уповільнювали або прискорювали) рухомість окремих потоків авіаційної компанії. Однак для визначення таких впливів знов-таки приходимо до необхідності розгляду поточного підходу, який у даному випадку дозволяє оцінити можливість та доцільність змінності руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії. Так, наприклад, для встановлення синергетичного ефекту від придбання необхідних ресурсів виробництва необхідно розглянути наявну рухомість як різних товарних потоків, так й відповідних фінансових потоків, що і передбачає розгляд поточного підходу в даному випадку як інструменту реалізації синергетичного підходу [5].

Таким чином, розглянуте вище, дозволяє визначити потоковий підхід в якості базового інструменту для розгляду взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії, який дозволяє не лише провести відповідне визначення та аналіз відміченої взаємодії, а й розкрити її змістовність.

При цьому як підсумок варто навести загальну схему поєднання найбільш поширених підходів, які застосовуються для розгляду взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії (рис. 2, запропоновано автором).

Як видно з рис. 2 узагальнена схема поєднання найбільш поширених підходів, які застосовуються для розгляду взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії характеризується окремими рівнями узагальнення. Ключовим підходом для такого узагальнення, як було встановлено, можна вважати потоковий підхід для визначення та аналізу взаємодії товарних і фінансових потоків авіаційної компанії. Це пов'язано з тим, що саме потоковий підхід є головною складовою більшої з розглянутих підходів.

В якості першого рівня узагальнення найбільш поширених підходів, які застосовуються для розгляду взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії варто визначити так звані прості підходи:

- логістичний підхід;
- системний підхід;
- інформаційний підхід;
- синергетичний підхід.

Тобто це підходи, які визначають просту змістовну дію з розгляду взаємодії товарних та фі-

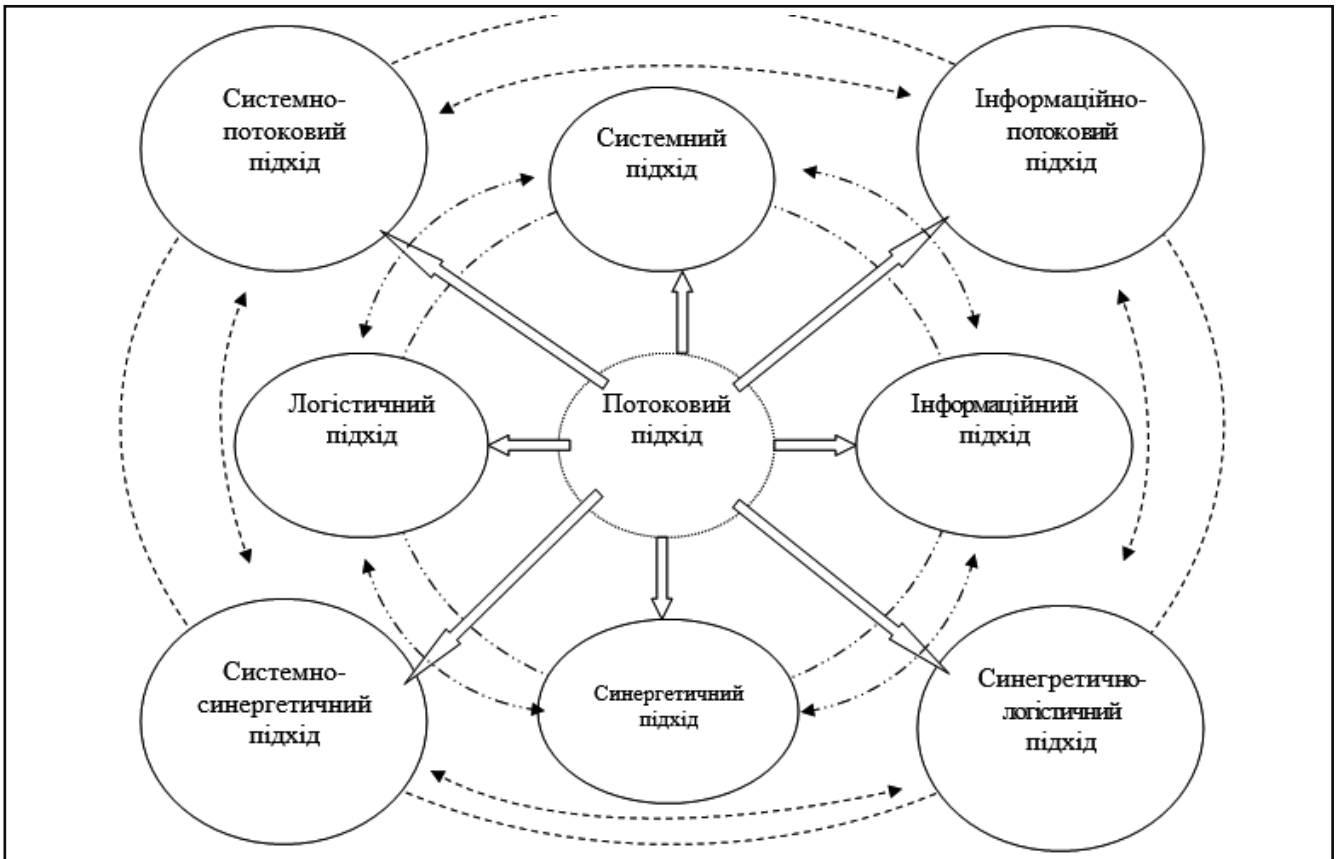

Рисунок 2. Загальна схема поєднання найбільш поширених підходів, які застосовуються для розгляду взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії

нансових потоків авіаційної компанії, що заснована на одному з критеріїв розгляду визначення і аналізу досліджуваних потоків. Наприклад, це зокрема розгляд взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії на основі узагальнення інформації щодо переміщення різних ресурсів (інформаційний підхід), або розгляд означеної взаємодії на основі уявлення авіаційної компанії як логістичної системи (логістичний підхід) тощо. Втім визначаючи, що змістовність таких підходів розкриває здебільше потоковий підхід постає питання щодо встановлення (або узагальнення) оптимізації руху потоків матеріальних та фінансових ресурсів. Необхідність такого узагальнення визначається тим, що застосування того або іншого з підходів із розгляду взаємодії товарних і фінансових потоків авіаційної компанії повинно базуватися на визначеному критерії, метою чого є як розкриття змістовності означеної взаємодії, так й доведення доцільності дотримання такої взаємодії. При цьому одним із критеріїв взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії може бути розгляд оптимальності руху потоків різних ресурсів авіаційної

компанії, яка аналізується. Як наслідок це зумовлює необхідність проведення аналізу як різновидів такої оптимальності, так й методичних основ оптимізації руху досліджуваних потоків [1].

Разом з цим також варто підкреслити, що обрання критерію оптимальності руху потоків різних ресурсів авіаційної компанії при розгляді взаємодії його товарних та фінансових потоків, пов'язано з тим, що під оптимальністю загалом розуміють властивість з вибору найкращого варіанту з множини можливих, який дозволяє досягти необхідного результату.

На другому рівні загальної схеми поєднання найбільш поширених підходів, які застосовуються для розгляду взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії (рис. 2) подано складні підходи, які базуються на двох критеріях розгляду визначення та аналізу досліджуваних потоків (при цьому слід відмітити, що на рис. 2 відображено лише деякі з розглянутих вище складних потоків щодо розкриття взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії аби не загроможувати загальне відображення поєднання найбільш поширених підходів). Відтак

питання розгляду оптимізації руху означених потоків у даному випадку є більш складним, бо вимагає врахування різних чинників щодо проведення аналізу взаємодії товарних і фінансових потоків авіаційної компанії.

Отже на рис. 2 по суті наведена комплексна дворівнева система підходів із визначення та аналізу взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії, де додатком до такої системи підходів повинно бути проведено узагальнення основ оптимізації руху ресурсів авіаційної компанії.

Досягнення узгодженості й збалансованості в русі товарних та фінансових потоків авіаційної компанії як одного із прояву оптимальної їх взаємодії неможливо без узагальнення різних напрямків рухомості відмічених потоків. Це визначається:

з одного боку різноплановістю руху різних потоків ресурсів авіаційної компанії, що розкриває багатозначність розгляду товарних та фінансових потоків через сукупність їх окремих складових,

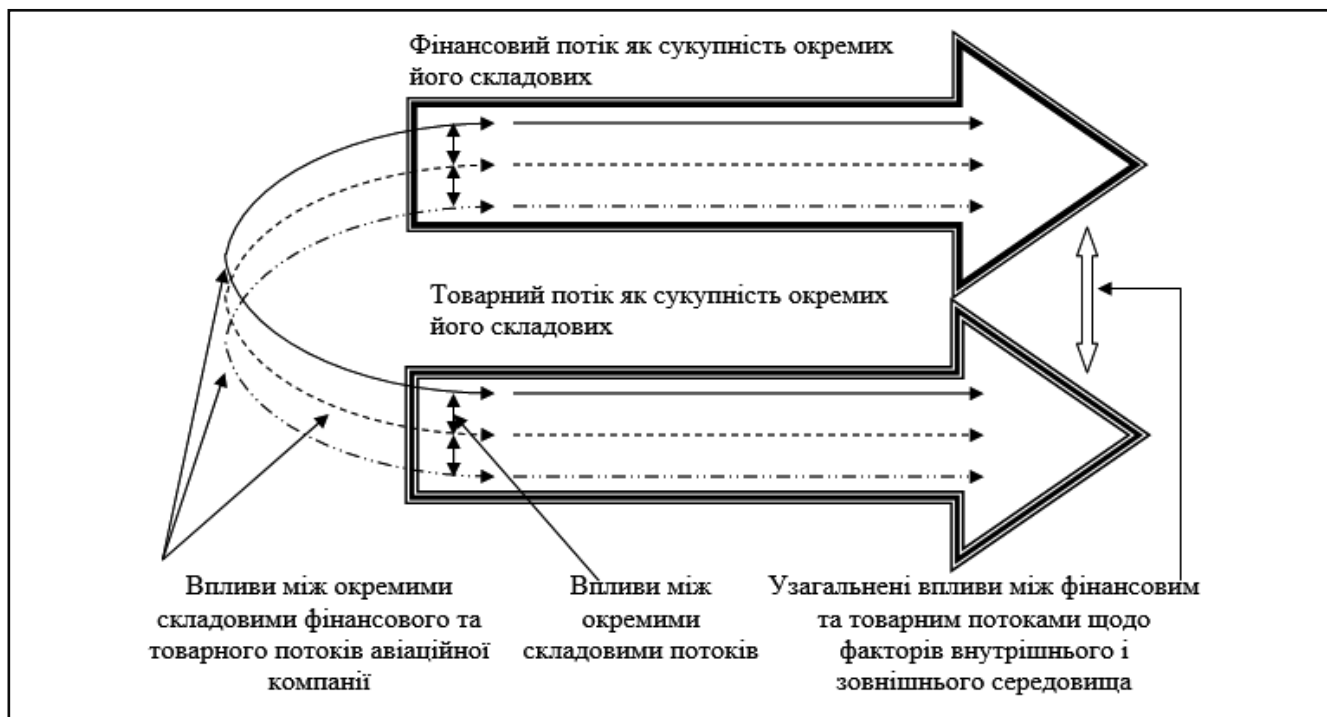
а з іншого, – складністю розгляду якісних характеристик оптимальної рухомості зазначених потоків, що потребує проведення не лише аналізу руху товарних та фінансових потоків з погляду окремого авіаційної компанії, а й порівняльного аналізу руху таких потоків з потоками інших авіаційних компаній.

Отже слід констатувати, що проведення узагальненого аналізу з розкриття оптимальності руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії потребує комплексного та системного підходу щодо узагальнення рухомості різних потоків ресурсів авіаційної компанії, де головним питанням є обґрунтування вибору показників діяльності авіаційної компанії, бо такі показники у підсумку і визначають ключові характеристики рухомості досліджуваних потоків. Виходячи з цього, обрання показників діяльності авіаційної компанії для проведення аналізу з розкриття оптимальності руху товарних та фінансових потоків повинне базуватися на змістовності поставленого завдання дослідження. Інакше кажучи, розгляд окремих показників діяльності повиністю визначається необхідним на певний час діяльності авіаційної компанії аналізом проблематики руху його товарних та фінансових потоків.

При цьому варто підкреслити, що доповненням обраних показників діяльності авіаційної компанії можуть буди також й інші показники, які характеризують рухомість досліджуваних потоків ресурсів з іншого погляду на досліджувану проблематику

питання. Однак поряд з цим, визначені для різних показників діяльності авіаційної компанії оцінки з розкриття оптимальності руху його товарних та фінансових потоків навряд чи доцільно об'єднувати. Це пов'язано з тим, що фінансовий та товарний потоки авіаційної компанії загалом визначаються цілою низкою складових таких потоків. Тож рухомість таких потоків у межах фінансового або товарного потоку характеризує сукупність специфічних впливів, що зумовлює у підсумку ступень збалансованості та узгодженості досліджуваних потоків.

Звісно, на підсумок діяльності авіаційних компаній – значення отриманого фінансового результату, як однієї з узагальнених характеристик рухомості товарних та фінансових потоків – впливає динаміка різних складових таких потоків. При цьому такі впливи визначаються не лише впливами у межах окремих потоків між їх складовими, а й впливами між складовими фінансового та товарного потоків, впливами між фінансовим та товарним потоками щодо факторів внутрішнього і зовнішнього середовища (див. рис. 3, узагальнено автором). Тобто в даному випадку визначення інтегральної оцінки узагальненого аналізу з оптимальності руху товарних і фінансових потоків авіаційної компанії виявляється досить складним завданням, бо досить важко передбачити вагомість впливів з боку кожної складової досліджуваних потоків, а відтак й обрахувати їх значимість. До того ж варто врахувати специфіку діяльності авіаційної компанії, з погляду якого визначається запропонована оцінка. Окрім цього також варто підкреслити, що можливі впливи з боку кожної складової фінансового та товарних потоків проявляють нелінійний ефект на подібні ефекту синергії. Це також накладає свої обмеження до впровадження інтегральної оцінки узагальненого аналізу з оптимальності руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії. Інакше кажучи, загальний ефект взаємодії різних складових товарних та фінансових потоків визначається тим, що їх вплив ні є тотожним сумарному впливу кожної зі складових товарних та фінансових потоків окремо. Ґрунтовність даного зауваження з погляду впливу складових фінансового та товарних потоків засновано на тому, що, як було вказано вище, має наявність прояву різний ступінь узгодженості та збалансованості при аналізі обсягів отриманого доходу від надання послуг, матеріальних затрат та витрат на оплату праці в операційних витратах з урахуван-

Рисунки 3. Взаємодія між товарними та фінансовими потоками як прояв множини впливів між складовими потоками та факторами внутрішнього і зовнішнього середовища

ням порівняно однакових тенденцій в отриманих значеннях фінансового результату для різних авіаційних компаній.

Таким чином, при проведенні узагальненого аналізу з оптимальності руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії необхідним є розгляд цілої системи оцінок щодо визначення збалансованості та узгодженості руху досліджуваних потоків відповідно до обраних показників діяльності авіаційної компанії. Тобто, відповідно до етапів процедури з оцінки оптимальності руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії визначається окрема оцінка за обраними показниками діяльності авіаційної компанії. Це дозволяє врахувати, насамперед, особливості окремих впливів щодо взаємодії товарних та фінансових потоків авіаційної компанії згідно обраним характеристикам таких потоків (інакше кажучи, згідно обраним показникам діяльності авіаційної компанії). Разом з цим побудова множинної системи оцінок оптимальності руху товарних та фінансових потоків дозволяє позбавитися в неоднозначності трактування отриманих результатів, бо не можливо підсумовувати оцінки впливів з боку різних складових фінансових та товарних потоків, враховуючі особливості їх рухомості. Втім якщо множина таких оцінок є прийнятною в розрізі окремих оцінок впливу з боку різних складових фінансових

та товарних потоків, то й загальна оцінка оптимальності руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії є прийнятною. Отже, рівень прийнятності загальної оцінки оптимальності руху товарних та фінансових потоків кожна авіаційна компанія визначає самостійно, виходячи з умов її функціонування, особливостей ведення господарської діяльності тощо. Елементом уніфікації пропонованого аналізу (з погляду різних авіаційних компаній) доцільно вважати застосування єдиної процедури з оцінки оптимальності руху товарних та фінансових потоків та проведення такої процедури для одних й тих же показників діяльності досліджуваних авіаційних компаній.

Також до розглянутого вище слід додати, що в якості об'єднуючої оцінки з проведення аналізу щодо розгляду оптимальності руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії можна обрати розгляд окремих складових фінансового та товарних потоків авіаційної компанії відповідно деякого підсумкового результату діяльності авіаційної компанії – значення отриманого фінансового результату, значення отриманого доходу від надання послуг, значення обсягів наданих послуг тощо, які можуть визначатися як узагальнені показники рухомості товарних та фінансових потоків. При цьому такий розгляд оптимальності руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії також повинен

розглядатися для одних й тих ще показників діяльності досліджуваних авіаційних компаній, враховуючи значимість їх впливовості на підсумковий результат діяльності авіаційної компанії.

Висновки

Отже, сутність рекомендацій щодо проведення узагальненого аналізу з оптимальності руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії зводиться до наступного:

по-перше, відповідно до етапів процедури з оцінки оптимальності руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії обчислюється ціла множина оцінок взаємозалежного руху складових товарних та фінансових потоків. У разі прийнятності окремих оцінок робиться висновок щодо прийнятної оптимальності руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії. Якщо деяка з окремих оцінок руху складових товарних та фінансових потоків є непринятною, то визначаються перехресні оцінки впливу складових товарних та фінансових потоків між собою;

по-друге, у разі проведення порівняльного аналізу діяльності різних авіаційних компаній, або діяльності авіаційної компанії на різних часових інтервалах для визначення оцінки оптимальності руху товарних та фінансових потоків доцільно розглянути впливи між одними й тими ж складовими досліджуваних потоків. В якості об'єднуючої оцінки з проведення аналізу щодо розгляду оптимальності руху товарних та фінансових потоків авіаційної компанії також варто розглядати оцінки, які отримані для підсумкових показників діяльності авіаційної компанії з погляду впливу на такі підсумки одних й тих же складових досліджуваних потоків.

Список використаних джерел

1. Азаренкова Г. М. Фінансові потоки в системі економічних відносин / Г. М. Азаренкова. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2015. – 412 с.
2. Василенко, В. А. Формування стратегії конкурентоспроможності підприємств малої авіації України [Текст] : дис. ... канд. екон. наук / В. А. Василенко. – К., 2011. – 181 с.
3. Григорак, М. Ю. Формування системи управління логістичною інфраструктурою аеропорту [Текст] : Монографія / М. Ю. Григорак, О. Є. Соколова. – К. : Автограф, 2010. – 262 с.
4. Ермошкіна О. В. Управління фінансовими потоками промислових підприємств: теорія, практика, пер-

спективи / О. В. Ермошкіна. – Дніпропетровськ: Національний гірничий університет, 2014. – 479 с.

5. Лакіза І. О. Гнучкий розвиток підприємств на основі оптимізації повних витрат / І. О. Лакіза, П. В. Тархов, О. О. Хворост. – Суми, Вид-во СумДУ, 2009. – 169 с.

6. Сакунова І. С. Імітаційне моделювання в задачах дослідження матеріальних потоків логістичних систем / І. С. Сакунова // Збірник наукових праць МННЦ ІТІС. – 2009. – № 14. – С. 91–114.

References

1. Azarenkova H. M. Finansovi potoky v systemi ekonomichnykh vidnosyn / H. M. Azarenkova. – Kh.: VD «ІNZhEK», 2015. – 412 s.
2. Vasilenko, V. A. Formuvannia stratehii konkurentospromozhnosti pidpriemstv maloi aviatsii Ukrainy [Tekst]: dys. ... kand. ekon. nauk / V. A. Vasilenko. – K., 2011. – 181 s.
3. Hryhorak, M. Yu. Formuvannia systemy upravlinnia lohistrychnoi infrastrukturoiu aéroportu [Tekst] : Monohrafiia / M. Yu. Hryhorak, O. Ye. Sokolova. – K. : Avtohrاف, 2010. – 262 s.
4. Yermoshkina O. V. Upravlinnia finansovymy potokamy promyslovykh pidpriemstv: teoriia, praktyka, perspektyvy / O. V. Yermoshkina. – Dnipropetrovsk: Natsionalnyi hirnychy universytet, 2014. – 479 s.
5. Lakiza I. O. Hnuchkyi rozvytok pidpriemstv na osnovi optymizatsii povnykh vytrat / I. O. Lakiza, P. V. Tarkhov, O. O. Khvorost. – Sumy, Vyd-vo SumDU, 2009. – 169 s.
6. Sakunova I. S. Imitatsiine modeliuвання v zadachakh doslidzhennia materialnykh potokiv lohistrychnykh system / I. S. Sakunova // Zbirnyk naukovykh prats MNNTs ITIS. – 2009. – № 14. – S. 91–114.

Дані про автора

Аль-Газу Алі

к.е.н., Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана
e-mail: almukhtar_jo@yahoo.com

Данные об авторе

Аль-Газу Али

к.э.н., Киевский национальный экономический университет им. Вадима Гетьмана
e-mail: almukhtar_jo@yahoo.com

Data about the author

Al-Gazu Ali

PhD in economics, Kyiv national economic University
e-mail: almukhtar_jo@yahoo.com